

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH TRONG XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ NĂNG ĐỘNG, SÁNG TẠO VÌ LỢI ÍCH CHUNG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

Nguyễn Hữu Đoàn

Trưởng Chính trị tỉnh Thanh Hoá

Email: huudan78@gmail.com

Tóm tắt: Bài viết khái quát một số nét cơ sở lý luận về xây dựng đội ngũ theo tư tưởng Hồ Chí Minh, luận giải việc xây dựng đội ngũ cán bộ năng động, sáng tạo theo tư tưởng Hồ Chí Minh, từ đó đề xuất một số giải pháp xây dựng đội ngũ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung theo tư tưởng Hồ Chí Minh giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Tư tưởng Hồ Chí Minh, đội ngũ cán bộ năng động, sáng tạo

Nhận bài: 20/12/2021; Phản biện: 24/12/2021; Duyệt đăng: 27/12/2021

1. Mở đầu

Sinh thời, Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến công tác xây dựng đội ngũ cán bộ của Đảng có đủ phẩm chất, năng lực và uy tín để hoàn thành sự nghiệp cách mạng. Trong đó, tính năng động, sáng tạo vì lợi ích chung của người cán bộ cách mạng đặc biệt được Người quan tâm. Điều này có ý nghĩa đặc biệt to lớn, góp phần làm nên thành công của cách mạng Việt Nam.

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn là người đi đầu trong việc thực hành tính năng động, sáng tạo. Người là tấm gương sáng, luôn có tư duy đổi mới, sáng tạo trong mọi điều kiện, mọi lúc, mọi nơi; không giáo điều, rập khuôn, không sao chép của người khác, tránh lối cũ, đường mòn, tự mình tìm tòi, suy nghĩ, truy đến tận cùng bản chất của sự vật, hiện tượng để tìm ra chân lý phù hợp với nhu cầu và điều kiện thực tiễn.

Do vậy, học tập tư tưởng, phong cách của Người, mỗi cán bộ, đảng viên phải là người năng động, sáng tạo; là người tích cực, chủ động, dám nghĩ, dám làm, say mê tìm tòi để tạo ra những giá trị mới về vật chất, tinh thần hoặc tìm ra cái mới, cách giải quyết mới mà không bị phụ thuộc, gò bó vào cái đã có.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Cơ sở lý luận về xây dựng đội ngũ theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Theo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh, cán bộ là dây chuyền của bộ máy Đảng, Nhà nước, đoàn thể nhân dân, "là những người đem chính sách của Đảng, của Chính phủ giải thích cho dân chúng hiểu rõ và thi hành. Đồng thời đem tình hình của dân chúng báo cáo cho Đảng, cho Chính phủ hiểu rõ, để đặt chính sách cho đúng" (1). Như vậy, cán bộ có vị trí chủ thể của sự nghiệp cách mạng nước ta do Đảng lãnh đạo. Người khẳng định: "Cán bộ là cái gốc của mọi công việc" (2); "Cán bộ là tiền vốn của Đoàn thể". Có vốn thì mới làm ra lãi. Bất cứ chính sách, công tác gì nếu có cán bộ tốt thì thành công, tức là có lãi. Không có cán bộ tốt thì hỏng việc, tức là lỗ

vốn" (3). Do vậy, cán bộ là lực lượng tinh túy nhất của xã hội, có vị trí vừa tiên phong vừa là trung tâm của xã hội và có vai trò quan trọng trong hệ thống chính trị.

Muốn có cán bộ tốt, phải chú trọng công tác cán bộ, do vậy, công tác xây dựng đội ngũ cán bộ là thực sự quan trọng. Thực hiện tốt công tác cán bộ ở tất cả các khâu: tuyển chọn, đào tạo, huấn luyện, đánh giá, sử dụng và chính sách cán bộ. Lựa chọn cán bộ chính là khâu chọn giống "nếu giống tốt ắt cây sẽ tốt". Theo Người: "... nuôi dạy cán bộ, như người làm vườn vun trồng những cây cối quý báu. Phải trọng nhân tài, trọng cán bộ, trọng mỗi một người có ích cho công việc chung của chúng ta" (4). Bên cạnh đó, phải tìm được "Những người đã tỏ ra rất trung thành và hăng hái trong công việc, trong lúc đấu tranh. Những người liên lạc mật thiết với dân chúng, hiểu biết dân chúng. Những người có thể phụ trách giải quyết các vấn đề, trong những hoàn cảnh khó khăn... Người lãnh đạo đúng đắn cần phải: Khi thất bại không hoang mang, khi thắng lợi không kiêu ngạo. Khi thi hành các nghị quyết kiên quyết, gan góc không sợ khó khăn. Những người luôn luôn giữ đúng kỷ luật" (5). Người chỉ ra rằng: công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, "là việc gốc của Đảng, là một công việc quan trọng, phải được tiến hành thường xuyên. Phải đúng người, đúng việc "Không phải ai cũng huấn luyện được. Muốn huấn luyện thợ rèn, thợ nguội thì người huấn luyện phải thạo nghề rèn, nghề nguội" (6). Người làm công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ phải là mẫu hình lý tưởng của người cán bộ cách mạng "Người huấn luyện của Đoàn thể phải làm kiểu mẫu về mọi mặt: tư tưởng, đạo đức, lối làm việc" (7); phải học suốt đời, phấn đấu, rèn luyện suốt đời "thì mới làm được công việc huấn luyện của mình."

Khi xem xét, đánh giá cán bộ phải thực sự khách quan, phải hiểu cán bộ; không chỉ đánh giá về phẩm chất chính trị, tư cách đạo đức, mà còn đánh giá năng lực chuyên môn và cần phải dựa trên kết quả công việc "cách xem xét cán bộ, quyết không nên chấp nhất, vì nó cũng phải biến hóa... Quá khứ, hiện tại và tương lai của

mọi người không phải luôn giống nhau”(8). Do đó, tổ chức đảng, chính quyền và lãnh đạo cấp trên, phải có cái nhìn toàn diện, bao quát, tổng thể về quá trình rèn luyện, phấn đấu của từng cán bộ.

Khi bố trí, sử dụng cán bộ thì “người nào việc nấy”, “Phải cất nhắc cán bộ một cách cho đúng”, “Phải khéo dùng cán bộ”(9); “Minh phải có độ lượng vĩ đại thì mới có thể đối với cán bộ một cách chí công vô tư, không có thành kiến, khiến cho cán bộ khỏi bị bỏ rơi; Phải có tinh thần rộng rãi, mới có thể gần gũi những người mình không ưa; Phải có tính chịu khó dạy bảo, mới có thể nâng đỡ những đồng chí còn kém, giúp cho họ tiến bộ; Phải sáng suốt, mới khỏi bị bọn vu vơ bao vây, mà cách xa cán bộ tốt; Phải có thái độ vui vẻ, thân mật, các đồng chí mới vui lòng gần gũi mình”(10) và đặc biệt phải bảo đảm tính kế thừa và phát triển giữa cán bộ trẻ, cán bộ mới với cán bộ lâu năm; phải chú ý tạo nguồn cán bộ kế cận “Cán bộ cũ phải hoan nghênh, dạy bảo, dìu dắt, yêu mến cán bộ mới... Hai bên phải tôn trọng nhau, giúp đỡ nhau, học lẫn nhau, đoàn kết chặt chẽ với nhau... Cán bộ cũ thường giữ địa vị lãnh đạo. Vì vậy, nếu từ nay, quan hệ giữa hai hạng cán bộ ấy không ổn thoả, thì cán bộ cũ phải chịu trách nhiệm nhiều hơn. Như thế mới “chữa khỏi bệnh hẹp hòi”(11). Do vậy, sử dụng cán bộ là mắt khâu có ý nghĩa quyết định đến sinh mạng chính trị của cán bộ và hiệu quả công việc, chính vì vậy cần thận trọng, kỹ càng, nếu chủ quan thì sẽ rất dễ mắc sai lầm.

2.2. Xây dựng đội ngũ cán bộ năng động, sáng tạo theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Chủ tịch Hồ Chí Minh là một tấm gương sáng về việc rèn luyện phẩm chất năng động, sáng tạo. Trong mọi điều kiện, hoàn cảnh, Người luôn có tư duy đổi mới, sáng tạo. Tính năng động, sáng tạo ở Người được thể hiện dưới nhiều hình thức như ở cách nói, lối viết ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ, giản dị đi vào quần chúng, hướng dẫn họ hành động; kết hợp với cách kể chuyện, đan xen những vần thơ, câu ca dao có vần điệu dễ nhớ, gần gũi, sinh động, sát với thực tiễn và lối sống, lối nghĩ của quần chúng. Sự đổi mới, linh hoạt và biến hóa sáng tạo trong công việc và ứng xử được Người sử dụng một cách khéo léo. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Tư tưởng bảo thủ như là sợi dây cột chân, cột tay người ta... Muốn tiến bộ thì phải có tinh thần mạnh dạn, dám nghĩ, dám làm”.

Người cho rằng, người cán bộ phải có sự thống nhất giữa tinh thần, tính nguyên tắc cao với tính năng động, sáng tạo, sự nhạy cảm với cái mới. Trong đó, lòng nhiệt tình cách mạng là yếu tố cơ bản phải có trong phẩm chất của người cán bộ. Có nó, người cán bộ mới thực sự say mê, tận tụy với công việc để tìm ra những giải pháp mới, có tính sáng tạo để thực thi nhiệm vụ đạt hiệu quả cao. Bên cạnh đó, người cán bộ cần phải có sự tìm tòi sáng tạo, đưa ra được những ý kiến hay, những cách thức tối ưu để đạt hiệu quả cao trong thực thi nhiệm vụ. Linh hoạt, tùy theo hoàn cảnh cụ thể, người cán bộ có thể sử dụng nhiều hình thức, biện pháp khác nhau để hoàn thành tốt nhất chức trách, nhiệm vụ của mình.

Người cán bộ cách mạng phải là người có tư duy

cách mạng, khoa học, sáng tạo, vì tư duy là căn nguyên khởi phát của mọi việc, muốn có hành động đúng, năng động sáng tạo thì phải có tư duy đúng, từ nền tảng đó mới có thể hoàn thành mọi nhiệm vụ được tổ chức phân công. Để nâng cao tính năng động, sáng tạo của người cán bộ, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh thì có rất nhiều biện pháp. Tuy nhiên, dù thực hiện biện pháp nào thì điều căn cốt nhất vẫn nằm ở ngay bản thân mỗi người cán bộ đảng viên. Họ phải ý thức được tầm quan trọng của tính năng động, sáng tạo để từ đó răn mình, không ngừng rèn luyện cho mình phương pháp, tác phong làm việc khoa học, thiết thực, hiệu quả; tự học tập, tự bồi dưỡng, rèn luyện nâng cao trình độ mọi mặt, đặc biệt là trình độ kiến thức chuyên môn nghiệp vụ và trình độ lý luận chính trị; phải gắn lý luận với thực tiễn cách mạng để nắm được bản chất khoa học và cách mạng của sự vật, hiện tượng, làm cơ sở cho nhận thức thực tiễn đúng đắn và có biện pháp giải quyết thấu đáo, năng động, sáng tạo và đạt hiệu quả cao trong công việc. Bên cạnh các yếu tố đó, người cán bộ phải có nhiệt tình cách mạng, phải say mê, tận tụy với công việc nhằm tìm ra những phương án sáng tạo để thực thi tốt nhất nhiệm vụ đạt hiệu quả cao.

Trong thực thi công vụ, tính năng động, sáng tạo của người cán bộ đòi hỏi phải luôn gắn liền với tác phong làm việc khoa học, phải được đảm bảo bằng tri thức khoa học. Lòng nhiệt tình cách mạng chỉ thực sự đem lại hiệu quả khi nó được thống nhất với các tri thức khoa học và trên cơ sở khoa học. Từ kinh nghiệm thực tiễn chỉ ra rằng, có nhiệt tình cách mạng mà thiếu sự dẫn dắt của tri thức khoa học sẽ dẫn tới sai lầm, chệch hướng, hành động trái quy luật, thậm chí dẫn đến phá hoại vô ý thức. Tuy nhiên, để có tri thức khoa học, người cán bộ phải thường xuyên học tập, tìm tòi, nghiên cứu để bổ sung kiến thức lý luận và thực tiễn, nâng cao trình độ chính trị, văn hoá, nghiệp vụ, nắm bắt được tình hình trong và ngoài nước để từ đó có sự sáng tạo trong cách nghĩ, cách làm “Học hỏi là một việc phải tiếp tục suốt đời. Suốt đời phải gắn liền lý luận với công tác thực tế. Không ai có thể tự cho mình đã biết đủ rồi, biết hết rồi. Thế giới ngày ngày đổi mới, nhân dân ta ngày càng tiến bộ, cho nên chúng ta phải tiếp tục học và hành để tiến bộ kịp nhân dân” (Hồ Chí Minh).

2.3. Một số giải pháp xây dựng đội ngũ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung theo tư tưởng Hồ Chí Minh giai đoạn hiện nay

Từ những tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung thì trong giai đoạn hiện nay cần phải thực hiện đồng bộ và hiệu quả một số giải pháp sau:

Một là, xây dựng các quy định về phong cách công tác của người cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung theo tư tưởng Hồ Chí Minh, phù hợp với tình hình và nhiệm vụ chính trị của từng cơ quan, đơn vị. Phải xây dựng đội ngũ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung trên cơ sở phong cách công tác của người cán bộ theo tư tưởng Hồ Chí Minh, từng cơ quan, đơn vị phải xây dựng được các quy định về phong cách công tác của người

cán bộ ở cơ quan, đơn vị mình, trong đó có quy định về phong năng cách năng động, sáng tạo vì lợi ích chung kèm theo các yêu cầu bắt buộc, cùng các chế tài cụ thể để xử lý sai phạm.

Hai là, tăng cường giáo dục, rèn luyện xây dựng đội ngũ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung trong cả hệ thống chính trị. Bên cạnh việc tổ chức tốt việc học tập các chuyên đề về xây dựng phong cách, tác phong công tác của người cán bộ thì cần đưa nội dung giáo dục về xây dựng phong cách lãnh đạo của Hồ Chí Minh vào các chương trình đào tạo, bồi dưỡng trong hệ thống các trường đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Đảng, Nhà nước, đoàn thể, trong đó, chú ý trang bị hệ thống tri thức tổng hợp, phương pháp tư duy khoa học và năng lực tổ chức thực tiễn cho đội ngũ cán bộ.

Ba là, nâng cao chất lượng công tác quản lý cán bộ. Đẩy nhanh việc xây dựng các quy định, quy chế, nội quy trong thực thi công vụ và thực hiện nghiêm túc các quy định về công tác quản lý cán bộ, nhất là cán bộ lãnh đạo, người đứng đầu về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, phong cách làm việc, phong cách lãnh đạo. Nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng, nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, đảng bộ; thực hiện nghiêm nguyên tắc tự phê bình và phê bình. Kết hợp quản lý đảng viên ở nơi làm việc và quản lý đảng viên ở nơi cư trú. Làm tốt việc đánh giá, phân loại cán bộ để có căn cứ xem xét, sàng lọc đội ngũ cán bộ của cả hệ thống chính trị, tạo cơ sở để thực hiện tốt công tác quy hoạch, đào tạo bồi dưỡng, bố trí, sử dụng... cán bộ.

Bốn là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát. Các tổ chức cơ sở đảng, cấp ủy, ủy ban kiểm tra của cấp ủy các cấp tăng cường công tác kiểm tra, giám sát đối với việc xây dựng, thực hiện phong cách lãnh đạo của người đứng đầu các cấp. Thực hiện nghiêm Quyết định số 99-QĐ/TW, về tiếp tục phát huy vai trò của nhân dân trong đấu tranh, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ.

Năm là, các cấp ủy, tổ chức đảng phải thực hiện đúng các nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt và hoạt động của Đảng; quy định rõ hơn về quyền hạn, trách nhiệm của người đứng đầu và mối quan hệ giữa tập thể cấp ủy, tổ chức đảng với người đứng đầu, bảo đảm thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ, tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách, đi đôi với phát huy vai trò, trách nhiệm, tính chủ động, năng động, sáng tạo vì lợi ích chung của người đứng đầu và cơ chế xử lý đối với người đứng đầu khi vi phạm.

Sáu là, tiếp tục triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII về xây dựng

Đảng; Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị “Về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” và các chuyên đề “về xây dựng phong cách, tác phong công tác của người đứng đầu, của cán bộ, đảng viên”; Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về “tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ” và Nghị quyết số 26-NQ/TW, ngày 22/5/2018 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa 12 “Về tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ”.

3. Kết luận

Thấm nhuần tư tưởng của Người, Đảng CSVN đã luôn quan tâm đến công tác cán bộ, chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ, nhận thức sâu sắc tầm quan trọng của công tác cán bộ trong quá trình hoạt động và lãnh đạo cách mạng. Ngày 22/9/2021, Bộ chính trị đã có kết luận số 14-KL/TW, về chủ trương khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, vì lợi ích chung. Đây là văn bản, là đường hướng quan trọng để các cấp ủy Đảng, tiến hành lựa chọn, đánh giá, sử dụng cán bộ, xây dựng chiến lược công tác cán bộ, trọng dụng cán bộ có phẩm chất đạo đức, có năng lực chuyên môn, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, đáp ứng yêu cầu đặt ra trong giai đoạn hiện nay. Điều này khẳng định đường lối đổi mới đúng đắn của Đảng, tinh thần năng động, sáng tạo và sự nỗ lực phấn đấu của toàn Đảng, toàn dân. Thành tựu của hơn 35 năm đổi mới hôm nay, có sự đóng góp rất quan trọng của nhiều thế hệ cán bộ lãnh đạo, quản lý, với bản lĩnh chính trị vững vàng, năng lực tổng kết thực tiễn sắc bén, tư duy đổi mới, sáng tạo, khả năng cụ thể hóa và tổ chức thực hiện hiệu quả đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. □

Tài liệu tham khảo

- [1]. Hồ chí Minh, Toàn tập, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2005, t.5 (tr.250).
- [2]. Hồ chí Minh, Toàn tập, Sđđ, t.5 (tr.309)
- [3]. Hồ chí Minh, Toàn tập, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, t.6 (tr.356)
- [4]. Hồ chí Minh, Toàn tập, Sđđ, t.6 (tr.313)
- [5]. Hồ chí Minh, Toàn tập, Sđđ, t.5 (tr.315)
- [6]. Hồ chí Minh, Toàn tập, Sđđ, t.5 (tr.356)
- [7]. Hồ chí Minh, Toàn tập, Sđđ, t.5 (tr.273)
- [8]. Hồ chí Minh, Toàn tập, Sđđ, t.5 (tr.314, 318)
- [9]. Hồ chí Minh, Toàn tập, Sđđ, t.5 (tr.237).

Applying Ho Chi Minh's Thought in building a dynamic and creative cadres for the common good in the current period

Nguyen Huu Dan

Political School, Thanh Hoa province - Email: huudan78@gmail.com

Abstract: The article outlines some theoretical foundations of team building following Ho Chi Minh's Thought. It explains the construction of a dynamic and creative cadre following Ho Chi Minh's Thought, thereby proposing some solutions to build a dynamic and creative cadre for the common good following Ho Chi Minh's Thought in the current period.

Keywords: Ho Chi Minh's Thought, dynamic and creative cadres.